

DANIEL LĂCĂTUȘ

Sa ne cunoaștem istoria:
Călan

Folclor poetic din zona orașului Călan

SEMĂNĂTORUL
Editura online
August 2011

SA NE CUNOATEM ISTORIA: CALAN

Folclor poetic din zona oraşului Călan

Ediție îngrijită de Daniel Lăcătuș

2011

Ciobănaș sânt la miori

Auzită de Ion Marinescu de la Hint Romulus- Valea Sîngeorgiului

Foaie verde de trei flori
ciobănaș sânt la miori.
Când dă cercănel la lună
cingătăii toți răsună
și pornesc cătră izvoare
să-mi pasc turma de răcoare.
Dimineața jos la stână
curge laptele fântână,
lapte dulce, albior,
pentru omul muncitor
ce trudește pe ogoare
să facă din țară floare.
Mândru îs că-s la mioare
că acuma frățioare
colectiva e stăpână
și pe brânză și pe lână.

Spune puiului să vie

Auzită de Ion Marinescu de la Iacobescu Z. Ion. Grid - Hunedoara

Foaie verde de alămîie
pășărică din câmpie
spune puiului să vie
la noi în gospodărie
ca să vadă câmpul nost'
că-i lucrat acum cu rost,
cu tractoare și combine
și de noi ca de albine.

Și-o să iau mireasă floare

Auzită de Ion Marinescu în satul Crișeni - Călan

Foicică, foi mărunte
eu cu mândra sus pe munte
la oițe bălăioare
mă întrec la mulgătoare
și la caș de frământat
și la dulce sărutat.

C-are mândrulița jună
chipul drag ca o cunună.
Și-apoi las' ca pe la iarnă
fulgii când or da să cearnă
și-or sta oile-n savan
satul nostru naș pogan
o să-mi facă nuntă mare
și-o să iau mireasă floare
meșteră la muls oițe
și frunțașă-ntre băcițe

Aurul de pe ogor

Auzită de Ion Marinescu de la Nicolae Irimie. Batiz - Călan.

Crește grâul, crește grâul,
și recolta-și varsă râul,
râu cu spice de mătășă
și belșug în orice casă.
Aurul de pe ogor
astăzi e al tuturor.

Cântul meu, partidului

Pan' mai ieri la noi în țară
viața noastră-a fost amară.
Ziua, noaptea tot munceam
și de greu nu mai scăpam
cât era ziuă de vară,
de cu zori și până-n seară,
trăgeam jugul ca o vită
să-mi câștig sare și pită,
dar pită n-aveam pe masă
și nici strop de sare-n casă.
Frunză verde zmeurea
mult mi-a fost viața grea...
N-am avut parte de soare
și nici de zi de sărbătoare.
Frunzuliță alunică
face-m-aș o păsărică
și să cânt peste tarlale
să răsune deal și vale
pe aripa vântului,
cântul meu partidului

Drag îmi este pe ogor

Auzită de Ion Marinescu de la Viorel Crișan. Bățalar

Foaie verde de bujor
drag îmi este pe ogor
că trag brazdele cu spor
câte cinci după tractor;
brazde-ntinse, până-n zare,
izvoare de bună stare.

Foaie verde ca aluna
drag îmi este mie acuma,
ziua s-o petrec arând,
seara mândra sărutând....

Muncitori de la furnale

Auzită de Ion Marinescu de la Viorel Măgurean. Valea Sângeorgiului - Călan

Muncitori de la furnale
și cu cei de pe ogoare
mâinile și-au dat frățește
și-au pornit-o voinicește
să clădească viață nouă,
cum e stratul cel de rouă,
iar partidul neînvins
drum de aur ne-a deschis
și ne duce, frățioare
către luminoasa zare.

Am o țară ca o floare

Auzită de Ion Marinescu de la Ion Mladin. Chitid - Boșorod

Foaie verde de cicoare
am o țară că o floare,
floare roșie de mac
cum ne-a fost nouă pe plac.
Mărgelușe bob de rouă
țara mea e țară nouă,
floricele și-o lalea
să trăiască țara mea

Arză-i focul de cioci

Auzită de Ion Marinescu de la Davidoi Ion. Chitid - Boşorod

Arză-i focul de cioci
cum ne-au sărăcit pe noi
de-am trăit tot în nevoi
fără car și fără boi.
Aibă hrana racului
și casa gândacului,
și odihna vântului
în creștetul muntelui

La stejar lângă izvor

Auzită de Ion Marinescu. Chitid

La stejar lângă izvor
s-a oprit un călător
și cânta și chiuia
și era chiar Horia.
Horia viteazul mare
a strigat odată tare:
"Haideți feciori de prin sate
să ne câștigăm dreptate,
haideți feciori după mine
să trăim de-acuma bine"

Rea boală e dragostea

Auzită de Ion Marinescu în Băţălar - HD

Rea boală e dragostea
cine-ajunge-a-o-nvăţa
şade-n munţi în piatră seacă
şi bea apa pân-se-neacă:
iar cine nu-i învăţat
nu iese afar' din sat,
şade-n sat între izvoară
şi de sete dă să moară.

Strigături

Auzită de Ioana Marinescu de la Marinela Sîntămărean. Chitid -
Boşorod

Ferice de soacra mare
că fecior și fiică are,
da' săracă soacra mică
n-are nici fecior nici fiică.

Auzite de Ioana Marinescu de la Marinela Sintămărean. Chitid -
Boșorod

Dragu-mi-i la mese mari
cu voinici și lăutari,
dragu-mi-i la mese mici
cu lăutari și voinici.

*

Muțumim la neamu' nost'
că ne-a omenit frumos,
tot cu pită și cu vin,
ne-a făcut voia deplin.
Tot cu pită și cu miere
ne-a făcut tot pe plăcere.

*

Dragu-mi-i unde mă bag
c-aicea-i ocolu' drag,
la fereștri viță de vie
și-s oameni de omenie.

Auzită de Ioana Marinescu de la Ion Sîntămărean. Chitid - Boşorod

Tot așa am zis la mândre,
când oi muri să mă cânte.
Nu știu cum s-o întâmplat,
n-am murit și mi-au cântat,
nu știu care s-o ivit,
m-o cântat și n-am murit

Auzite de Vasile Păcurar în satul Strei - Călan

Când te țuca om frumos
dragu-ți-i că-i cu folos,
dar urâtul când te țuca
parcă friguri de apucă.

Auzite de Vasile Păcurar în satul Strei - Călan

Pe la noi pe la gruiuț
toată fata-i cu drăguț,
numai mândra din alt satu'
toată ziua e cu altu'

Auzită de Ion Marinescu de la David Mariont. Chitid - Boşorod.

Vai, bătu-l-ar dumnezeu,
ce bărbat mai am şi eu,
că de când m-am măritat
nici-o palmă nu mi-o dat,
numa' capul mi l-o spart.

Auzită de Ion Marinescu de la Maria Mladin. Chitid - Boşorod.

Mă-nsurai, luai muiere,
luai muma mumii mele,
fără dinţi, fără măsele,
la mijloc ruptă de şele

(Auzite de Ioana Marinescu de la Marinela Sîntămărean. Chitid - Boşorod)

Mireasă, drăguții tăi
s-adunară azi tustrei,
la o gură de pârâu
și vorbesc de tine rău.

*

Ieși afară tu mireasă
și-ți cheamă neamuri în casă,
că doar nu ți-o fi rușine
ce neamuri vin după tine.
Te uită și prin inel
că vine și-al tău mirel
și-așa vine de gătit,
ca bujoru' înflorit

*

Mireasă de ai drăguți
fă bine să nu-i zăuți,
c-așa-i moda pe la noi
să ții câte unul, doi.

*

Uită-te, mireasă, bine
cum plâng junii după tine -
Asta n-or vrut ei să creadă
ce-or iubit, acum să piardă.

*

Noi venim după mireasă,
nu știm, lăsați-ne-n casă!?
Pe fereastră ne-om băga
și mireasa om lua.

*

Plângi, mireasă, ce mai stai,
trai ca fată nu mai ai,
că traiul tău din fetie
l-ai lăsat la cununie.

*

Tu mireasă, cu cercei
mulțumește-i maică-tei
că te-o legănat în soare
și te-o crescut ca pe-o floare.

*

Gată-te, mireas, bine
că noi venim după tine,
tot cu care ferecate,
să te ducem mai departe,
mai departe, mai în jos,
unde-i lacul mai frumos.

*

Mireasă, cununa ta,
nu mai plânge după ea,

las' să plângă hălelalte
c-or rămas nemăritate.

*

Câte fete sunt în sat
toate s-ar fi măritat
feciori nu și-au căpătat
numai miresuca noastră
și-o găsit floare frumoasă.

*

Plânge-mă, maică, cu drag,
că nu-ți mai fac tină-n prag,
nici în prag și nici în casă,
nici îndesală la masă.

*

Tu, mireasă, pare-ți rău
după frumos traiul tău.
Traiul de l-ai trăit fată
nu-l mai trăiești niciodată.
Că te-ai dus unde ai vrut
și cu cine ți-o plăcut,
dar de astăzi încole,
n-o mai fi, dragă așe-
meri la jocuri tot mânată,
vii acasă tot chemată

(Auzită de Eugen Palinel. Streisângeorgiu - Călan)

Uite-aici la noi în sat
cu toții ne-am adunat
cu ogor lângă ogor
ca s-avem în muncă spor.
Peste deal, peste câmpie,
s-aduci veste, ciocârlie,
c-am arat și-am semănat,
s-avem mâine rod bogat.

(Auzite de Ioana Marinescu de la Aurelian Lupulescu. Chitid -
Boşorod)

Mi-o trimis badea inel
din oraş, de unde-i el,
mi-o trimis badea năframă
din oraş, de la cazarmă;
Poate să-mi trimită zece
dorul meu tot nu mi-o trece

*

Trandafir moldovenesc
pus-am gând să te iubesc
şi mi-o spus o ardeleană
că te duci, bade, cătană.

*

De-aş avea bădiţ să-mi placă
n-aş lasa vremea să treacă,
da' bădiţa-i în cazarmă
şi-n locul meu are o armă.

*

Nici cu apa din fântână
doru' bădii nu s-alină,
că bădiţa-i militar
şi nu-l pot vedea un an.

*

De-aicea până-n Pian
numa' fir de măieran
și-n vârful Pianului
firul măieranului.
Măieran cu frunza lată
ce-ai dus pe badea-n armată
ca să rămân supărată
și cu inima-ntristată

(Auzită de Eleonora Mateș din satul Strei-Săcel - Călan.)

Bade-al meu de la Călan
dă produse peste plan,
când mă duc pe la oraș
îi văd poza de frunț.

Auzită de Eugen Palinel Streisângeorgiu - Călan

Uite-aici la noi în sat
cu toții ne-am adunat
cu ogor lângă ogor
ca s-avem în muncă spor.
Peste deal, peste câmpie,
s-aduci veste, ciocârlie,
c-am arat și-am semănat,
s-avem mâine rod bogat.

Auzită de Eleonora Mateș din satul Strei-Săcel - Călan.

Bade-al meu de la Călan
dă produse peste plan,
când mă duc pe la oraș
îi văd poza de fruntaș.

CUPRINS

Ciobănaș sânt la miori.....	3
Spune puiului să vie	4
Și-o să iau mireasă floare	5
Aurul de pe ogor	6
Cântul meu, partidului	7
Drag îmi este pe ogor.....	8
Muncitori de la furnale	9
Am o țară ca o floare.....	10
Arză-i focul de ciocoi	11
La stejar lângă izvor	12
Rea boală e dragostea.....	13
Strigături.....	14
Auzite de Ioana Marinescu de la Marinela Sîntămărean. Chitid - Boșorod	15
Auzită de Ioana Marinescu de la Ion Sîntămărean. Chitid - Boșorod	16
Auzite de Vasile Păcurar în satul Strei - Călan	17
Auzite de Vasile Păcurar în satul Strei - Călan	18
Auzită de Ion Marinescu de la David Mariont. Chitid - Boșorod	19
Auzită de Ion Marinescu de la Maria Mladin. Chitid - Boșorod.....	20
(Auzite de Ioana Marinescu de la Marinela Sîntămărean. Chitid - Boșorod) ..	21
(Auzită de Eugen Palinel. Streisângeorgiu - Călan)	24
(Auzite de Ioana Marinescu de la Aurelian Lupulescu. Chitid - Boșorod)	25
(Auzită de Eleonora Mateș din satul Strei-Săcel - Călan.)	27
Auzită de Eugen Palinel Streisângeorgiu - Călan	28
Auzită de Eleonora Mateș din satul Strei-Săcel - Călan.....	29
CUPRINS	30